

[Christmas Møller.]

Tirsdag den 29. September om Morgen, da vi gennemførte Gulddindløsningens Suspension.

Man spørger saa, hvad der videre skal gøres. Jeg vil hertil gerne først sige, at der er jo den kæmpemæssige Forskel mellem de Tider, vi oplever nu, og de Tider, vi oplevede før Krigen, at den Gang var der Vareknaphed, nu er der Vareoverflod, og dette giver en betydelig Forskel. Jeg vil videre gerne sige, at den økonomiske Politik, der efter min Opfattelse bør føres, maa være den, at man forsøger at navigere lige midt imellem taabelig Kreditindskrænkning og en inflatorisk Bevægelse. Kreditindskrænkningerne som var forstaaelige i Guldpari-Politikens Dage den 20.—27. September, kunde ikke holdes, og derfor er det nødvendigt at gaa til en Udvidelse af Seddelmassen; thi det er ganske klart, at naar man skærer Kronen 20 pCt. ned, og alle Varer, som regnes i Guld, sættes 25 pCt. op i Værdi, saa skal der flere Sedler til under de ændrede økonomiske Forhold, det er ligetil. Og Problemet med Hensyn til Inflationen opstaar efter min Opfattelse aldeles ikke i de nærmeste Uger, men det opstaar om nogle Maaneder, hvis den skal aflejre sine Virkninger saaledes, at det hele ruller videre, og det er det, man skal søge at undgaa.

Derfor tror jeg, det vil være rigtigt ogsaa med Hensyn til Prisstigning at understrege, at man naturligvis med Glæde har set Industriraadet, har set Købmændenes Førstemand udtale sig imod uberettiget Prisstigning, men paa den anden Side er det jo klart, at man heller ikke maa lade en Stemning rulle paa den Maade, at enhver Prisstigning kaldes uberettiget. Staten tager jo sin Prisstigning med det samme; paa de Omraader, hvor Staten har Værditold, tager den den med det samme af Varer, som betales med Guld. Og i det Øjeblik der kommer et Prisfald, ved jeg ikke, om man vil sige, at det Varelager, en Købmand ligger med, skal Prisfaldet ikke slaa igennem paa. Man kommer efter min Opfattelse overhovedet ikke udenom de økonomiske Love, og dér maa man tage Hensyn til, at man indtil videre har foretaget den Foranstaltning, som Kronens Løsning fra Guld er, og dette maa naturligt aflejre sig paa Priserne dér, hvor Varerne betales i Guld.

Det, der maa være Regeringens og Rigsdagens Opgave, maa være at søge at faa det hele til at gaa saa normalt som muligt, og at den normale Bankvirksomhed

kan genoptages, og jeg vil gerne med Hensyn til Ansvarrets Fordeling sige følgende:

Det blev i Tirsdags ved Behandlingen af Guldsuspensionsloven fra mit Partis Side kritiseret, at Ansvaret fordeltes forkert ved det Valutaudvalg, der blev nedsat. Jeg ser saaledes paa hele dette Forhold, at Udvalget, Rigsdagen, Regeringen, vi alle, i denne Situation har et betydeligt Ansvar og ikke godt kan skyde det over paa andre og sige: Denne eller hin Institution har Afgørelsen. Jeg ser meget vel — og derfor kritiserede det ærede Medlem Hr. Pürschel og jeg Bestemmelsen i § 2 i Guldsuspensionsloven —, at man forflygtiger Ansvar et noget mellem Nationalbanken og Regeringen, men jeg ser da ogsaa i særlig Grad saaledes paa Situationen, at det ikke kan bestrides, at det er Regeringen og Lovgivningsmagten, der i Dag har det afgørende Ansvar her i Landet.

Med Hensyn til Børsens Lukning vil jeg gerne sige, at i et Samfund som det danske, med en saa overvældende stor Obligationsmængde som den, vi har, vil Børsen ikke uden ubodelig Skade for Bankerne og Kreditgivningen kunne vedblive at være lukket. Der opstaar naturligvis ved Spørgsmaalet om Børsens Aabning en Række Problemer, som jeg ikke her skal komme ind paa, som maa overvejes, og som man maa tage Stilling til, men man vil ikke kunne opretholde det Kreditsystem, som vi nu en Gang har, hvis Børsen fortsat skal være lukket. Hvis man derfor vil gøre noget, mener jeg, at de ansvarlige Myndigheder maa overveje Børsens Aabning snarest muligt. Om dette skal ske i to Tempoer, saaledes at man først aabner alene for Obligationerne og derefter ogsaa for Aktierne, er et Spørgsmaal, som kan overvejes, men jeg tror, det vil være nødvendigt for hele Kreditsystemet, at dette sker.

Jeg skal til Slut gøre et Par enkelte Bemærkninger til den Tale, som den højtærede Statsminister holdt i Kerteminde, hvori Ministeren pegede paa, hvorledes det nuværende kapitalistiske Samfund efter hans Opfattelse var ved at bryde sammen, og hvorledes vi skulde have et socialistisk Samfund i Stedet for. At det kapitalistiske Samfund har vist svære Brist, og at det er inde i store Vanskeligheder, det behøver jo ingen at sige os; men det, der vilde have haft meget mere Interesse, var, om den højtærede Statsminister var kommet ind paa hele det Spørgsmaal, om Socialdemokratiet da har noget Hjælpemiddel overfor de økonomiske Vanskeligheder. Jeg kan ikke se, at den nuværende Regering har peget paa noget som helst Hjælpemiddel af særlig socialistisk